

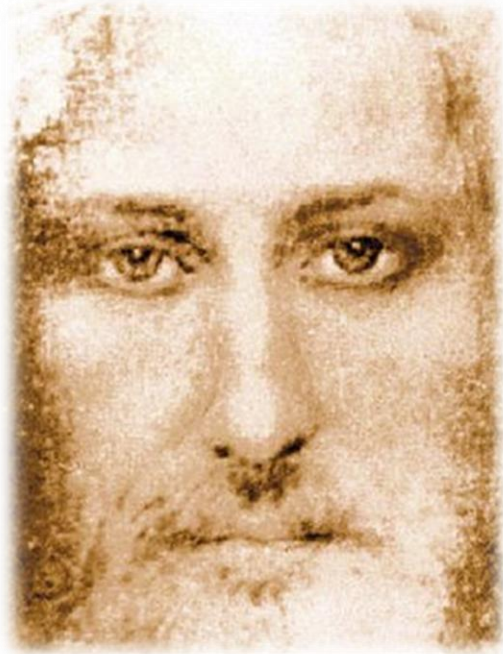

Het sterven van Jezus

1 Corinthe 15

- ¹ Broeders en zusters, ik herinner u aan **het evangelie** dat ik u verkondigd heb, dat u hebt aangenomen, dat uw fundament is ² en uw redding
- als u tenminste vasthoudt aan de boodschap zoals ik u die verkondigd heb. Anders bent u tevergeefs tot geloof gekomen.
- ³ Het **belangrijkste** dat ik u heb doorgegeven, heb ik op mijn beurt ook weer ontvangen:
dat Christus voor onze zonden is gestorven,
zoals in de Schriften staat ...
-

II – IV eeuw

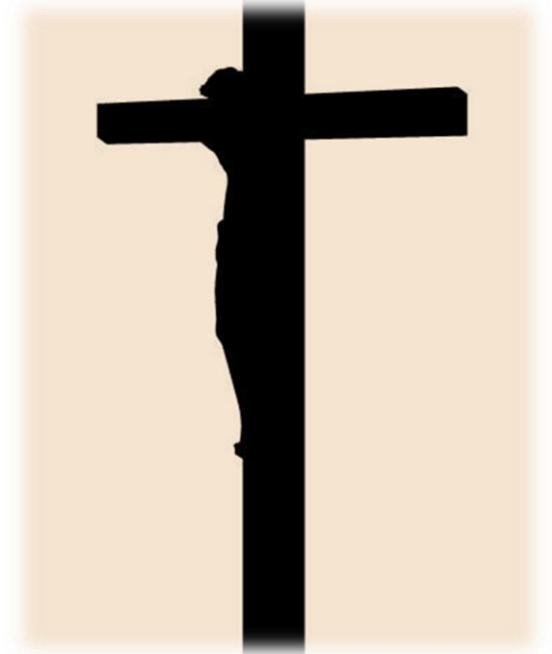

Klassiek onderscheid:

Jezus Christus – wie Hij is
Jezus Christus – wat Hij doet

‘persoon van Christus’
christologie

XI & XVI eeuw

‘werk van Christus’
soteriologie
(verzoeningsleer)

'Brainstorm'

Wat heeft Jezus (voor ons) gedaan?

Wat is het WERK van Christus ?

(gebruik WERK-woorden)

Drievoudig ambt van Christus

HEIDELBERGSE CATECHISMUS, Zondag 12, Vraag 31:

Waarom is Hij Christus, dat is een GEZALFDE, genaamd?

Antwoord: Omdat Hij van God den Vader verordineerd is,
en met den Heiligen Geest gezalfd,

tot onzen **hoogsten PROFEET EN LERAAR**, Die ons den verborgen raad en
wil Gods van onze verlossing volkomenlijk geopenbaard heeft;

en tot onzen **enigen HOGEPRIESTER**, Die ons met de enige offerande Zijns
lichaams verlost heeft, en voor ons met Zijn voorbidding steeds
tussentreedt bij den Vader;

en tot onzen **eeuwigen KONING**, Die ons met Zijn Woord en Geest regeert,
en ons bij de verworven verlossing beschut en behoudt.

WAARHEID	JEZUS CHRISTUS IS PROFEET ("Woord")	openbaren
WEG	JEZUS CHRISTUS IS PRIESTER ("Verlosser")	redden verzoenen
LEVEN	JEZUS CHRISTUS IS KONING ("Heer")	heiligen regeren overwinnen

WAARHEID	JEZUS CHRISTUS IS PROFEET ("Woord")	openbaren
WEG	JEZUS CHRISTUS IS PRIESTER ("Verlosser")	redden verzoenen
LEVEN	JEZUS CHRISTUS IS KONING ("Heer")	heiligen regeren overwinnen

Gezang 177

1. Leer mij, o Heer, uw lij-den recht be-trach-ten,

in de-ze zee ver-zin-ken mijn ge-dach-ten:

o lief-de die, om zon-daars te be-vrij-den,

zo zwaar moest lij - den.

Gezang 177

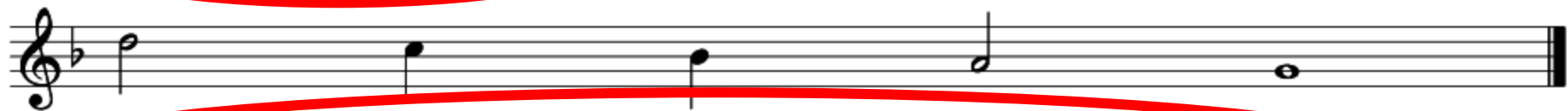
2. 'k Zie U, **God zelf,** in eeu-wig-heid ge-pre-zen,

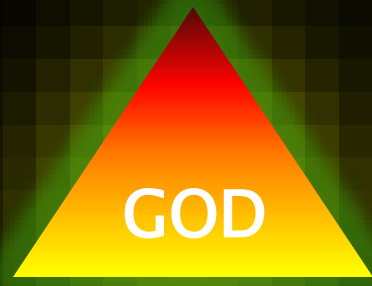
tot in de dood als mens **ge-hoor-zaam** we-zen,

in on-ze plaats ge-mar-teld en ge-sla-gen,

de zon - de dra - gen.

Verzoenen

Paulus

0003–0067

Anselmus

1033–1109

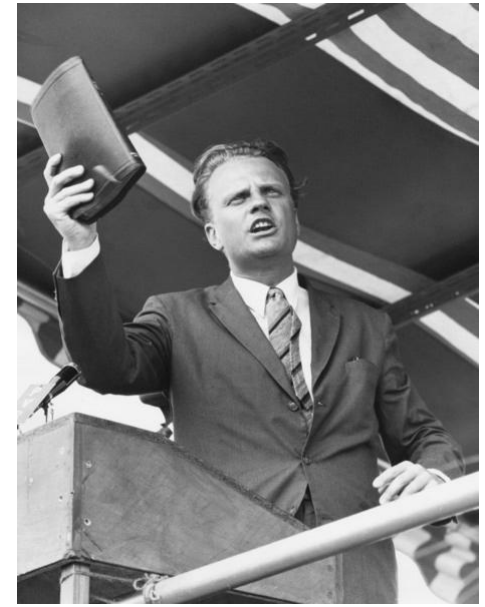
Luther

1483–1546

Calvijn

1509–1564

& Reformatorischen/Evangelischen

Our Attempts to Reach God

People have tried in many ways to bridge this gap between themselves and God...

The Bible says...

“There is a way that seems right to a man, but in the end it leads to death.” Proverbs 14:12

“But your iniquities have separated you from your God; your sins have hidden His face from you, so that He will not hear.” Isaiah 59:2

No bridge reaches God...except one.

‘Brug-Illustratie’
('Steps to Peace With God')

Step 3

God's Bridge: The Cross

Jesus Christ died on the Cross and rose from the grave. He paid the penalty for our sin and bridged the gap between God and people.

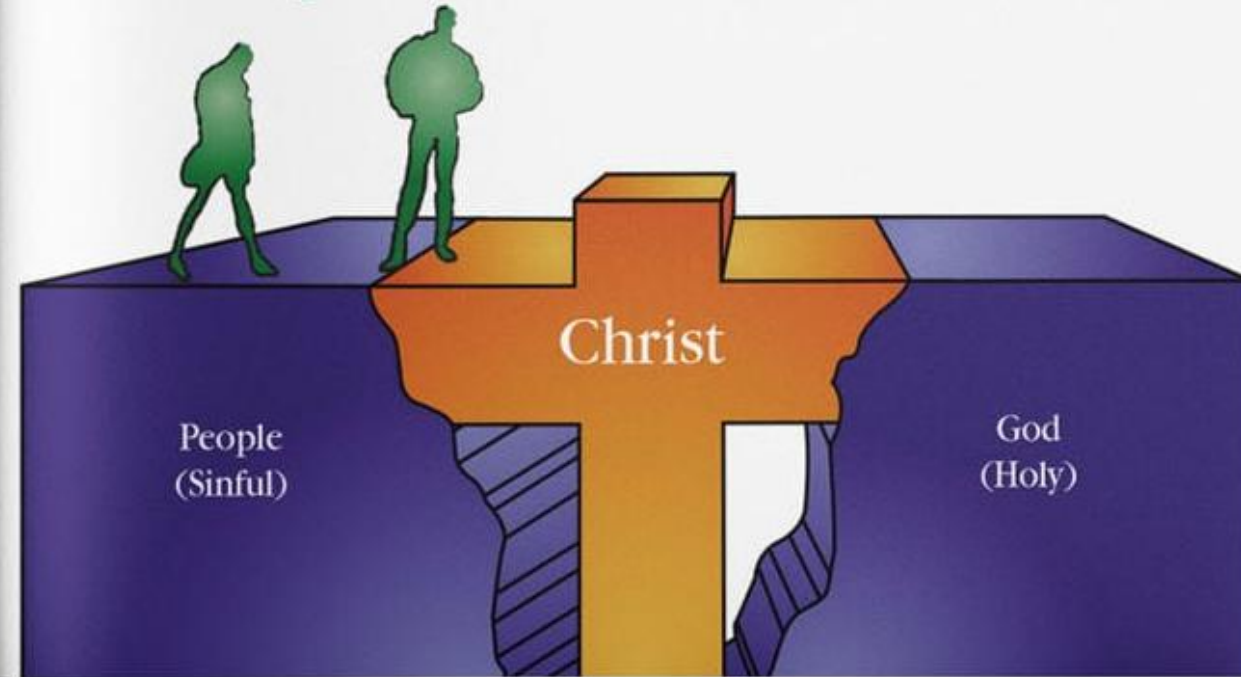
The Bible says...

“For there is one God and one mediator between God and men, the man Christ Jesus.” 1 Timothy 2:5

“For Christ died for sins once for all, the righteous for the unrighteous, to bring you to God.” 1 Peter 3:18

“But God demonstrates His own love for us in this: While we were still sinners, Christ died for us.” Romans 5:8

God has provided the only way...
Each person must make a choice...

‘Brug-Illustratie’
('Steps to Peace With God')

Wat gebeurt er als Jezus sterft ?

VERZOENEN

Verzoening

- ▶ de zonde scheidt de mens van God
- ▶ God is liefdevol, maar ook rechtvaardig
dus: God moet zijn recht handhaven
- ▶ op zonde volgt dus: òf voldoening* òf straf
 - voldoening kan de mens niet geven
 - nog erger: mens vermeerdert altijd schuld
 - dus een mens kan de schuld niet voldoen

** compensatie/betaling/genoegdoening*

Verzoening

- ▶ als de mens het niet kan,
dan moet God het doen
- ▶ maar het is de mens
die voldoening moet geven
- ▶ ‘oplossing’:
God moet mens worden,
= Christus, die zowel God als mens is

Voorbeeld:
Jezus moet mens zijn
Jezus moet God zijn

Objectieve Verzoening

Objectief:

- ▶ nadruk op wat God voor de mens gedaan heeft
- ▶ mens moet dat aannemen en in geloof aanvaarden

Objectieve Verzoening

Nuances:

- ▶ Anselmus: meer feodale invulling
 - God is in Zijn 'eer' aangetast
- ▶ Reformatoren: juridische invulling
 - God is 'rechtvaardig'

HC Zondag 5 (1566)

12. Nu we volgens Gods rechtvaardig oordeel nu en eeuwig straf verdiend hebben, is er een manier om aan deze straf te ontkomen en weer genade te vinden?

God wil dat aan Zijn gerechtigheid wordt voldaan.
Daarom moet onze schuld volledig worden betaald,
óf door onszelf, óf door iemand anders.

13. Kunnen we onze schuld zelf betalen?

Op geen enkele manier:
wij maken onze schuld juist elke dag groter.

HC Zondag 5 (1566)

14. Is er misschien een ander schepsel dat voor ons kan betalen?

Nee. Want ten eerste wil God niet een ander schepsel straffen voor de schuld die de mens heeft gemaakt.

Ten tweede kan geen schepsel het gewicht van Gods eeuwige toorn tegen de zonde dragen en zo anderen daarvan verlossen.

15. Wat voor een middelaar en verlosser moeten we dan zoeken?

Hij moet een echt en rechtvaardig mens zijn.

Tegelijk moet Hij sterker zijn dan alle andere schepselen, dat wil zeggen: Hij moet echt God zijn.

Objectieve Verzoening

- ▶ Aansluiten bij Bijbelse beelden:
 - Eredienst & Offer ‘...door het offer van Christus’
 - Rechtbank ‘straf die ons de vrede breng was op Hem’
 - Economisch leven ‘betaalt de schuld voor ons’
- ▶ Kernbegrippen
 - “verzoening door voldoening” / “genoegdoening”
 - “plaatsvervangend lijden”
 - “de wonderbare ruil”
 - “toerekening”

BEZWAREN en VRAGEN

- ▶ Waarom wil God **betaling**? Hij wil toch **vergeven**?
Is vergeven door 'betaling (door Jezus)' wel vergeving?
God wil dat wij 77 x 7 vergeven, maar doet dat zelf niet?
- ▶ 'God is **liefde, maar** ook rechtvaardig' (*wat weeg zwaarder?*)

HC ZONDAG 4 – vraag 11 Maar God is toch ook barmhartig?

God is wel barmhartig, maar Hij is ook rechtvaardig.

Zijn rechtvaardigheid eist dat de zonde die gedaan is tegen God, de allerhoogste Koning, ook de zwaarste straf krijgt, dat is de eeuwige straf naar lichaam en ziel.

BEZWAREN en VRAGEN

- ▶ Waarom wil God **bloed** zien? Wil Hij 'eerwraak'?
Is onze Hemelse Vader eisend & wreed? Wat voor God is Hij?
Jezus brengt Hem op andere gedachten?? splitsing in God?
- ▶ Welke vader wil zijn zoon doden? Kunnen wij Hem vertrouwen?
Waarom is **lijden**, pijn, marteling en dood een oplossing?

BEZWAREN en VRAGEN

- ▶ Als het allemaal gaat om het offer aan het kruis wat doet de **rest van het leven van Jezus** er nog toe? En waarom preekte Jezus dan altijd over het **Koninkrijk**?
- ▶ Als dit zo belangrijk is waarom is dit pas **laat** dominant geworden na Anselmus (1100) en de Reformatie (1550).

En: wat geloofde men daarvoor?

Christus Victor (Jezus Overwinnaar)

Christus Victor (Jezus Overwinnaar)

Gen. 3:15

Vijandschap sticht Ik tussen jou en de vrouw,
tussen jouw nageslacht en het hare;
dat verbrijzelt jou de kop,
jij bijt het in de hiel.

Christus Victor (Jezus Overwinnaar)

Gen. 3:15

Vijandschap sticht Ik tussen jou (= de slang) en de vrouw,
tussen jouw nageslacht en het hare (= Jezus);
dat verbrijzelt jou de kop (= overwinning),
jij bijt het in de hiel (= kruis).

Christus Victor (Jezus Overwinnaar)

Lukas 4:13

En toen de duivel alle verzoeking ten einde had gebracht, week hij van Hem tot een bestemde tijd.

Christus Victor (Jezus Overwinnaar)

Johannes 12:33

³¹ Nu wordt het oordeel over deze wereld geveld, nu zal de heerser van deze wereld (= **duivel**) uitgebannen worden.

³² Wanneer Ik van de aarde omhooggeheven word, zal Ik iedereen naar mij toe halen.'

³³ Daarmee duidde Hij aan welke dood Hij zou sterven.

Christus Victor (Jezus Overwinnaar)

Markus 10:45

Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om Zich te laten dienen, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen.

1 Korinthe 6 : 20; 7 : 23

Gij zijt gekocht en betaald.

Christus Victor (Jezus Overwinnaar)

Colossenzen 2:15

Hij heeft de overheden en machten ontwapend en openlijk tentoongesteld en zo over hen gezegevierd.

Colossenzen 1:13

Hij heeft ons verlost uit de macht der duisternis en overgebracht in het Koninkrijk van de Zoon zijner liefde.

Christus Victor (Jezus Overwinnaar)

Handelingen 10 : 38

... Jezus van Nazareth, hoe God Hem met de heilige Geest en met kracht heeft gezalfd.

Hij is rondgegaan, weldoende en genezende allen die door de duivel overweldigd waren.

Christus Victor (Jezus Overwinnaar)

Hebr. 2:14, 15

¹⁴ Omdat die kinderen mensen zijn van vlees en bloed,
is de Zoon een mens geworden als zij,
om door zijn dood definitief af te rekenen
met de heerser over de dood, de duivel,
¹⁵ en zo allen te bevrijden
die door hun angst voor de dood
hun leven lang in slavernij verkeerden.

NARNIA – een prachtig sprookjesland, maar in de macht van de Witte Heks. Narnia vecht voor bevrijding.

De Koning van Narnia is ASLAN, een machtige leeuw.
Hij komt zijn volk te hulp!

Susan, Lucy, Peter en Edmunds zijn de mensen...
Maar Edmund (jongetje links) heeft geheuld met de HEKS.

Edmund is aan de heks ontsnapt en heeft spijt.
Maar nu moet hij Aslan onder ogen komen ...

En ondertussen komt de De Witte Heks verhaal halen.
Ze wil Edmund terug, hij hoort haar toe ...

A close-up, cinematic shot of Aslan's face. He has a thick, golden-brown mane and piercing green eyes. The lighting is dramatic, with one side of his face in shadow. The background is a dark, starry night sky.

KIJKTIP:

Aslan = Jezus

Witte Heks = duivel

Peter, Susan, Lucy en Edmund = de mensheid

1. Waarom sterft Aslan?
2. Zou dit een voorbeeld kunnen zijn van waarom Jezus sterft?

1 Corinthe 15

- ¹ Broeders en zusters, ik herinner u aan **het evangelie** dat ik u verkondigd heb, dat u hebt aangenomen, dat uw fundament is ² en uw redding
- als u tenminste vasthoudt aan de boodschap zoals ik u die verkondigd heb. Anders bent u tevergeefs tot geloof gekomen.
- ³ Het belangrijkste dat ik u heb doorgegeven, heb ik op mijn beurt ook weer ontvangen:
dat Christus voor onze zonden is gestorven,
zoals in de Schriften staat ...
-

Verzoening: Jezus Overwinnaar

- ▶ Beeldspraak in de oude Kerk:
 - Vishaak
 - Muizenval

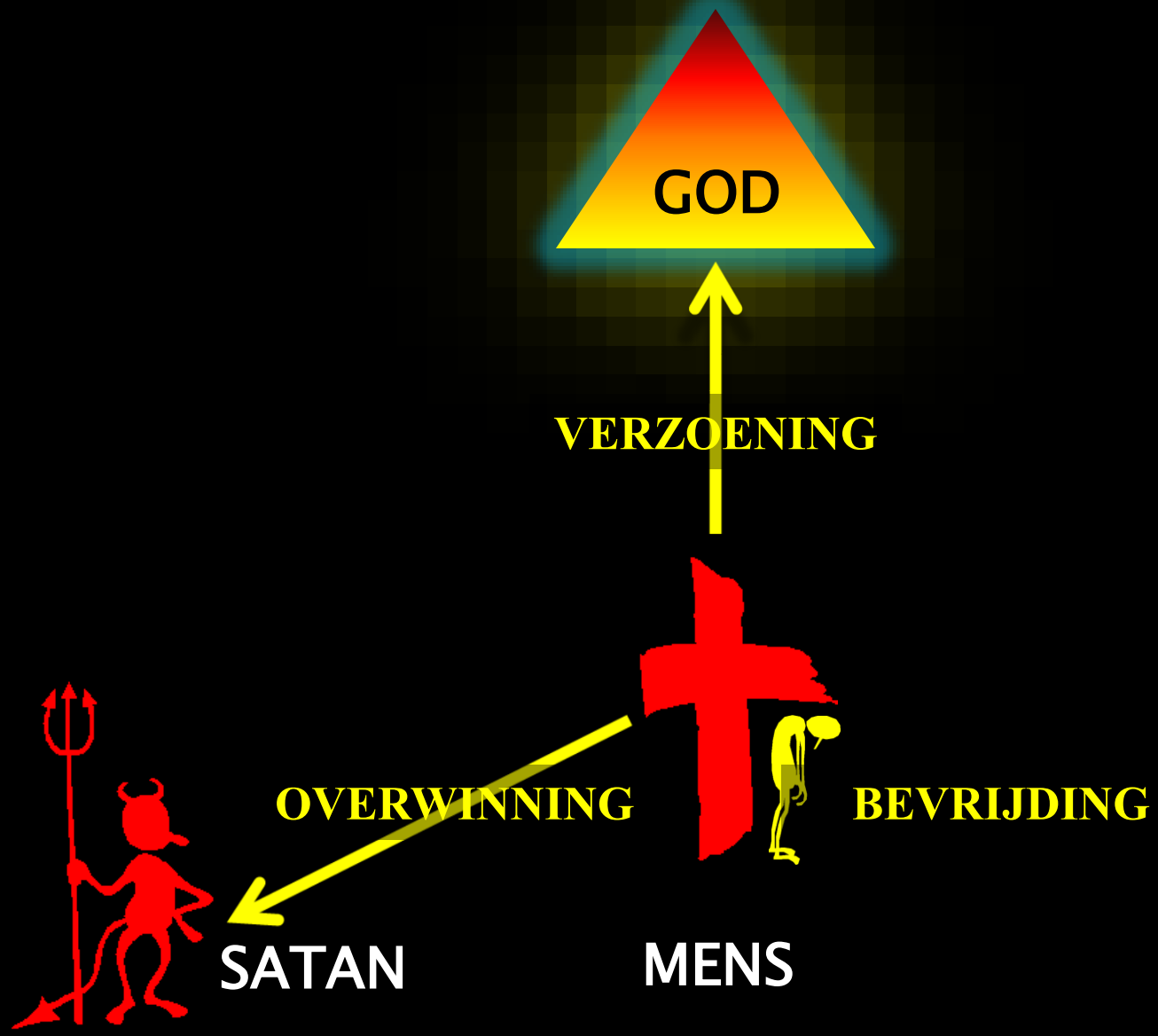
Jezus Overwinnaar ('Christus Victor')

▶ positieve elementen

- doet recht aan Bijbelse motieven; 'losprijs', 'bevrijding', 'redding', 'verlossing' & strijd
- Voor ons is 'de strijd' niet zichtbaar, maar wel geopenbaard:
 - het leven van Jezus staat in het teken van strijd
 - het werk van Jezus is een bevrijding uit de macht van de satan

▶ bezwaar

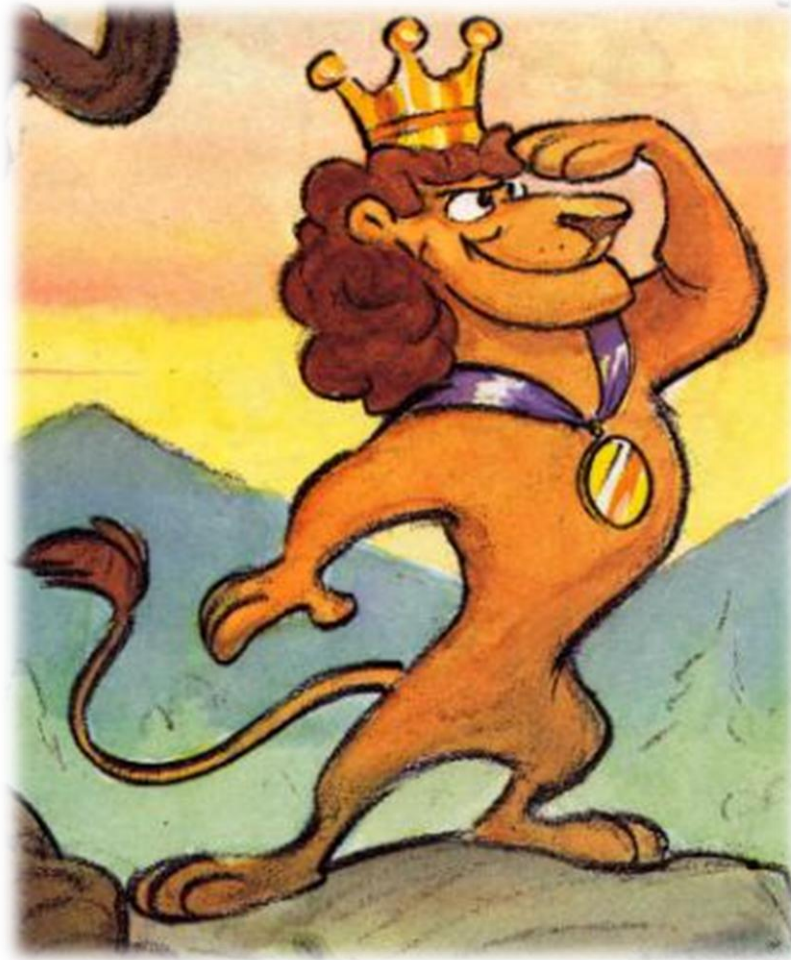
- de verzoening van mens met God komt hierbij niet ter sprake (*maar is dat nodig? – denk aan Aslan die Edmund vergeeft...*)

Drievoudige verzoening

1. Objectieve Verzoening ('verzoening door voldoening')
Jezus in onze plaats & blijde ruil
 2. Christus Victor ('overwinning en bevrijding')
Jezus Overwinnaar
 3. Subjectieve Verzoening ('effectieve verzoening')
-

Adam Raccoon

Vragen:

1. Wat is de uitwerking van het sterven van King Aren?
2. Zou dit een voorbeeld kunnen zijn van de uitwerking van de dood Jezus?

't En zijn de Joden niet, Heer Jesu, die U kruisten,
Noch die verraderlijk U togen voor 't gericht,
Noch die versmadelijk U spogen in 't gezicht,
Noch die U knevelden en stieten U vol puisten.

't En zijn de krijgslui niet die met haar felle vuisten
De rietstok hebben of de hamer opgelicht,
Of het vervloekte hout op Golgotha gesticht
of over Uwe rok t' saam dubbelden en tuisten.

Ik ben 't, o Heer, ik ben 't die U dit heb gedaan.
Ik ben de zware boom die U had overlaân.
Ik ben de taaie streng daarmee Gij gingt gebonden,

De nagel, en de speer, de gesel die U sloeg,
De bloedbedropen kroon die Uwe schedel droeg.
Want dit is al geschied, eilaas, om mijne zonden.

Gezang 177

5. Dit breekt mijn trots. Waar zou ik nog op bo-gen?

Ik lig in 't stof, maar God komt mij ver-ho-gen,

nu ik van vij-and Gods en te-gen-stan-der

in vriend ver - an - der.

Gezang 177

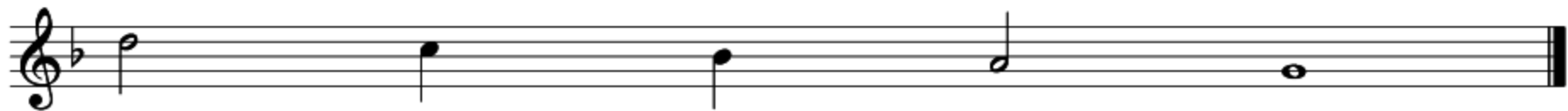
6. Daar Ge U voor mij hebt in de dood ge-ge-ven,

hoe zou ik naar mijn ei-gen wil nog le-ven?

Zou ik aan U voor zulk een bit-ter lij-den

mijn hart niet wij - den?

Subjectieve Verzoeningsleer

- ▶ Zorg: de objectieve verzoeningsleer en de Christus Victor verzoeningsleer gaan teveel buiten de mens om; er moet iets met de mens gebeuren – ‘subjectief’!
- ▶ Christus redt ons doordat Hij een ommekeer tot stand brengt. Het gaat om zelfkennis en bekering!

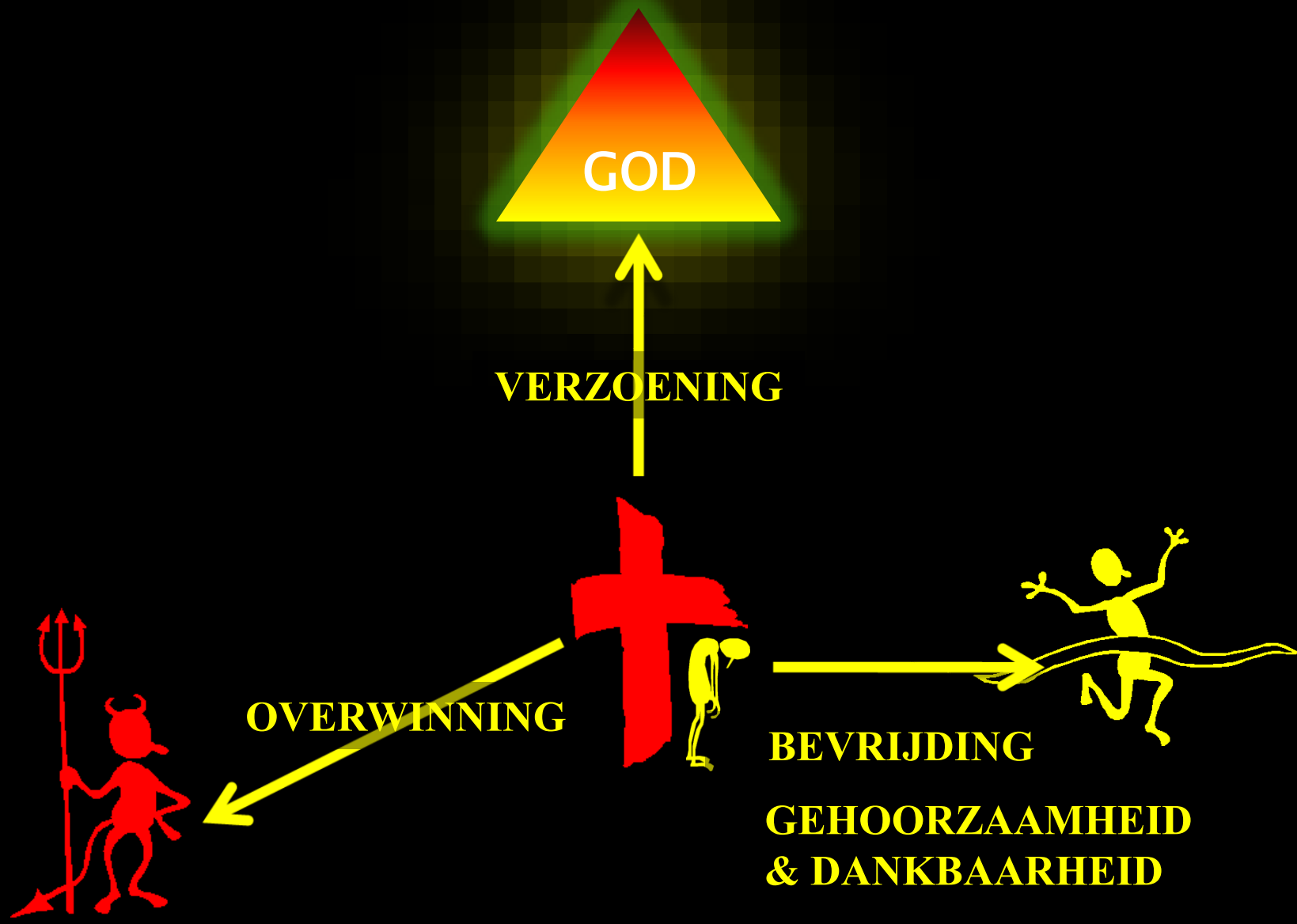
Subjectieve verzoening

▶ positieve elementen

- dit gaat niet 'over' de mens, 'die er bijna buiten staat' maar echte verzoening veronderstelt een hart waar besef van schuld is en echte verzoening moet toch vernieuwing uitwerken.

▶ bezwaren

- de gedachte dat er een straf op de zonde is en dat God zou willen straffen speelt geen rol bij deze manier van spreken
- onvoldoende als enige ('exclusieve') model

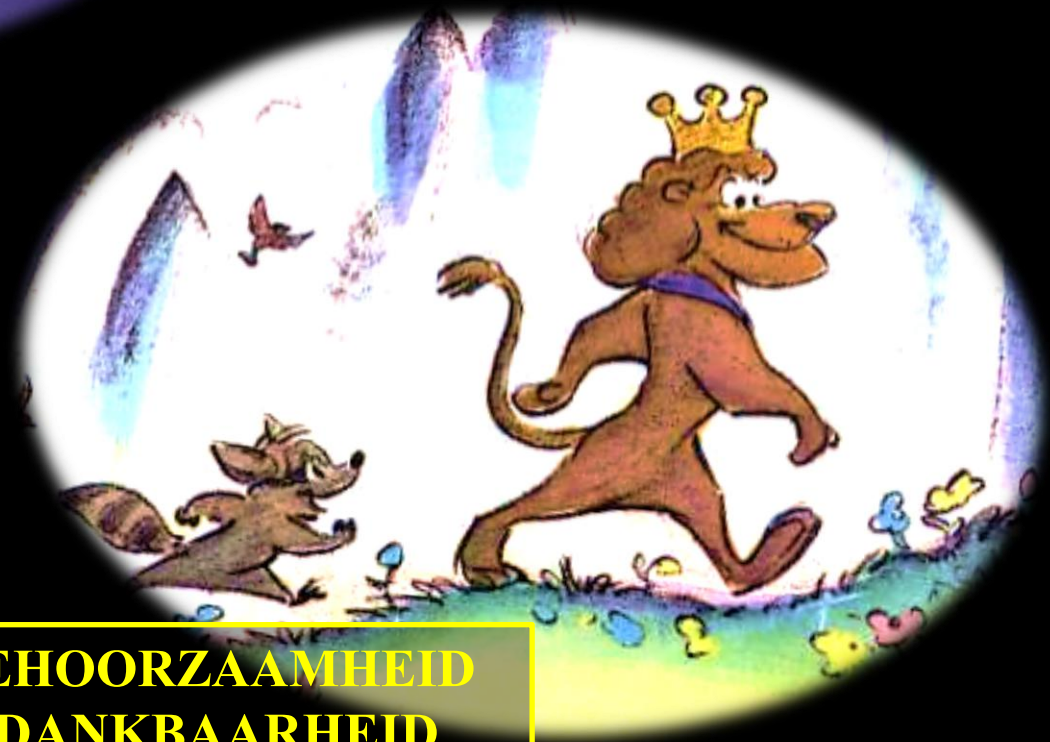

**VERZOENING
MET GOD**

**OVERWINNING
BEVRIJDING**

**GEHOORZAAMHEID
& DANKBAARHEID**